

Lägesrapporter från delprojekten i LOVA,

2021-11-13 och 2022-02-23

Uppdatering 2021-11-13

- **Spolplattan**
  - Vi fick dessvärre inget bidrag till renovering av spolplattan från LOVA och de inkomna offerterna låg långt över vår budget. Vårt behov av en fungerande spolplatta fanns kvar varför vi valde att gå vidare och göra arbetet i egen regi. Syftet var att få en tät platta och rätt fall på avloppet.
  - Arbetet genomfördes i somras och färdigställdes före upptagningarna av båtar och årets blästring.
  - Jämfört med vår budget på 650 000 kr uppgick kostnaden till drygt 400 000 kr inkl arbetet
  - Enköpings kommun har inspekterat plattan och vår reningsanläggning och har för närvarande preliminärt inga anmärkningar. Inspektionsmeddelandet har anlänt utan några anmärkningar på plattan efter att vi lämnat analysresultat på spolvattnet. Kommunen avvaktar dock en specifikation av den täta asfalttypen.

- **XRF-mätning:**
  - En metod för att verifiera att båtbottnarna är biocidfria är att mäta med ett XRF-instrument. Sådana instrument är dyra men båtklubbarna kan låna från SBU under någon vecka per år eller möjligen hyra från ett företag.
  - För att få använda instrumentet krävs en utbildning. En mätgrupp är utsedd och kommer i januari/februari 2022 gå utbildningen.
  - Vi kommer i november i år att ta hjälp av Västerås kommun, som har investerat i ett XRF-instrument, för att mäta ett 20-tal båtar varav minst 5 är blästrade i år.

Intresselistan inför mätningarna blev snabbt fulltecknad. Avsikten är att kolla att blåstrade båtar är godkända och för övriga båtar indikera om sanering behövs.

- Möjlighet finns också att själv göra ett skrapprov för att få en uppfattning om båtens giftighet. Med rabatt från SBU kostar det 650 kr.
- För närvarande finns inga fastställda nationella gränsvärden för när båten kan betraktas som giftfri men vi har fått besked från kommunen som är tillsynsmyndighet att det tillsvidare är Stockholm värden för tenn och koppar som gäller. I avvaktan på nationella rekommendationer kommer vi att använda de värden som nu gäller för stockholmsområdet.
- Planering pågår i en arbetsgrupp av hur vi under projekttiden ska mäta våra båtar för att kunna tillgodose kraven i LOVA-beslutet om en giftfri båtklubb 2026.
- Den första XRF-mätningen genomfördes 2 november av mätpersonal från Västerås. Mätningen avlöpte bra och 23 båtar blev mätta. Generellt kan man säga att blåstrade båtar blev giftfria. Ungefär en tredjedel av de osanerade båtar hade höga halter av koppar och/eller zink samt tenn och blev inte godkända. De mätta båtarna som blåstrades 2018 och som blivit epoxibehandlade har förhöjda zinkvärden men under gränsvärdet, troligen beroende på att epoxin innehåller zinkprodukter i sin sammansättning. Mätprotokoll i PDF format kommer från Västerås och varje båtägare får ett exemplar. Mätresultaten kommer också att dokumenteras i BAS båtregister och bli en grund för godkännande av båtens saneringsstatus.
- Vi har provmålet en epoxifärg från en leverantör för att mäta zinkinnehållet. Färgen innehåller zinkfosfat till skillnad mot zinkoxid i antifoulingfärger. Men det gav ett högt mätvärde med XRF-instrumentet. Vi utreder förhållandet vidare så inte blåstrade och epoxibehandlade båtar inte blir godkända för sjösättning.
- **Sanering av båtbottnar:**
  - Årets blåstring av 22 båtar är avklarad och den gick förvånansvärt smidigt tack vara goda insatser och snabb blåstring av Örebroföretaget Mästerbläster. Samtliga båtar var väl täckta och vattenlinjen tejpad. Framkörningen av båtarna till blåstring och borttransport flöt på väldigt bra. Alla båtar klarades på 3,5 dagar mot planerade nära två veckor.
  - Mellan blåstringsplatserna på spolplattan monterades en fast avskärmning samt i södra änden presenningar. Ett mindre område utanför plattan täcktes med plast.
  - Blästeravfallet kunde tämligen lätt samlas ihop utan några underliggande presenningar på den nu täta spolplattan med sandfångstbrunn. Avfallet tas om hand som farligt avfall och analys görs av innehållet
  - Miljöinspektören var på plats och hade inga anmärkningar men har i inspektionsmeddelandet föreslagit att vi nästa år täcker in tre sidor på resp blåstringsplats.
  - Erfarenheterna från årets blåstring kommer att ligga till grund för ev förbättringar nästa år. Spridningen av blästersand utanför spolplattan var näst intill obefintliga trots att det någon dag blåste en del. Vi kommer att förbättra avskärmningen till tre väggar kommande år.
  - Vi har redan bokat Blästermäster för 2022 men även preliminärt för resterande år. Intresselista finns redan i BAS för blåstring 2022.

- Nu återstår för den enskilde båtägaren att avgöra hur den skrovrena båtbottnen ska behandlas med grundfärg mm.

- **Bottentvätt:**
  - LOVA-beslutet innebär att vi får ett bidrag på c:a 1,6 milj kr, av preliminärt begärda 2 milj kr, för att installera en båtbottnborsttvätt. Den ska vara installerad senast 2024 samt därefter underhållas och vara i drift i många år.
  - Vi har haft kontakt med den enda kända leverantören av båtbottnborsttvätt vi kunnat hitta. En representant har varit på plats både i hamnen och Klubbholmen för att bli rådgivare om lämpligaste placering.
  - Klubbholmen är den troligaste placeringen men det kommer att kräva en del muddringsarbeten vilket kan ta tid. Hamnen inne i Enköping är både för trång och grund.
  - Vi har genomfört studiebesök på båtklubben Bosön för att få deras erfarenheter från den installerade båtbottnborsttvätten. Efter utbildning får medlemmarna själva köra tvätten men den är också bemannad. Den är mycket uppskattad och medlemmarna kan inte tänka sig att återgå till att bottenmåla båtarna igen.
  - Det återstår mycket planeringsarbete och förberedelser innan vår anläggning kan tas i bruk. I bästa fall har vi tvätten installerad 2023 men det kan även bli 2024.
  - Vi har fått en offert på en 14 m båtbottnborsttvätt och den blir betydligt dyrare än vi preliminärt räknat med. Då kostnaden överstiger vår preliminära uppskattning i LOVA-ansökan ska vi göra ett nytt försök att begära mer pengar för tillkommande kostnader för båtbottnborsttvätten och muddring.

Uppdatering 2022-02-23

- **Spolplattan**
  - Det vattenprov vi tog i samband med upptagningarna i höstas lämnades för analys. Det visade dessvärre något förhöjda värden av vissa ämnen varför vi under våren kommer att gå igenom reningsverkets funktion med syfte att effektivisera reningen.
- **Registrering av ESS båtspark i BAS**
  - ESS måste ha koll på vilka båtar som ingår i ESS båtspark vilket är konsekvens av LOVA-beslutet. Med ESS båtspark menas de båtar som hanteras i ESS regi och som vi sjösätter med kran eller slip och tilldelas båtplats. Den kunskapen kan vi få genom att alla medlemmar med båt registrerar sin båt i BAS. Från och med 2022 måste båten vara registrerad i BAS för att den ska kunna bokas för sjösättning med kran eller slip.
- **XRF-mätning:**
  - Sex personer ur XRF-gruppen har nu gått en trestegsutbildning i tekniken. Ett obligatoriskt teoripass på distans för att bland annat lära sig att säkert hantera tekniken då den bygger på röntgenstrålning. Ett praktiskt pass med XRF-mätning av båtar samt ett pass för att kunna tömma instrumentet och ta hand om alla mätvärden på ett korrekt sätt.
  - I och med att vi gått utbildningen kan vi också boka och låna XRF-instrument från SBU.
  - Tidigare har vi räknat med att baserat på en intresselista i BAS XRF-mäta båtarna. Men under utbildningen stod det klart att vi borde ändra upplägget och jobba mer effektivt. Instrumentet kan endast bokas en eller två veckor i taget och vi har därför ändrat tillvägagångssättet så att så många som möjligt av registrerade båtar före 2022 på varvet eller i skjulen mäts under mars i år. Båtar förvarade på annan plats mäts först 2023.
  - Vi har fått en inspektionsrapport från Enköpings kommun som är tillsynsmyndighet att referensvärdena för godkänd båtbottnen är: tenn 100 µgram/cm² och koppar 1000µgram/cm². Bly ska inte förekomma på båtskrov.
  - Vi kan konstatera att ungefär två tredjedelar av de mätta båtarna i november hade mätvärden under de referensvärden som kommunen angivit. Det innebär att det är väsentligt att mäta före en eventuell sanering för att reducera antalet och kostnaden för både den enskilde båtägaren men även för ESS.
  - Båtar som har blödande färg kommer inte att mätas utan de rekommenderas istället att först göra en sanering.
  - Meddelande om den ändrade mätstrategin har sänts ut till alla registrerade båtar/ägare. De som inte vill ha sin båt mätt har möjlighet att meddela det innan mätningarna sker i mitten av mars
  - Eftersom vi ändrat mätstrategi har vi också ändrat finansieringen av XRF-mätningarna. ESS kommer att stå även för den initiala mätningen varav 250 kr/båt är en ersättning till SBU för lån instrumentet. "Godkännandeprov" efter ev sanering står ESS som tidigare för.

- Vi har utarbetat rutiner och anvisningar för att vi ska kunna dokumentera mätresultaten i BAS samt meddela båtägaren om mätningen för att kunna få båten godkänd för sjösättning 2026. Dessa finns beskrivna på vår hemsida på fliken ”ESS om LOVA”
- Det finns också en beskrivning på hemsidan av hur aldrig målade båtar kan godkännas för hantering i ESS regi dvs kunna sjösättas och tilldelas båtplats i sjön respektive vilka villkor som gäller om båten sjösätts via ramp och inte har båtplats i sjön.
- När vi lämnade vår LOVA-ansökan insåg vi inte kravet på omfattande XRF-mätningar för att kunna godkänna båtarna i ESS båtspark. Vi har vid årsskiftet gjort en komplettering i form av en LOVA-tilläggsansökan. Ärendet är ännu inte berett på Länsstyrelsen. Hela tilläggsansökan finns på hemsidan och ”ESS om LOVA”.
- **Sanering av båtbottnar:**
  - Regler för hur sanering i egen regi ska gå till har fastställts. De finns beskrivna på hemsidan och ”ESS om LOVA”. Före sanering i egen regi ska en anmälan göras till styrelsen som godkänner metoden innan saneringen påbörjas vilket helt överensstämmer med LOVA-villkoren. ESS rekommenderar dock att båtarna våtsandblästras i ESS regi.
  - I och med den snabbare takten för XRF-mätning kommer vi att få ett bättre planeringsunderlag för kommande våtsandblästringar i ESS regi. Nu räknar vi med att blästra två veckor i höst och upptagningen av båtar är därför inställd en helg under den perioden.
  - Intresselista för blästring i höst finns i BAS och för närvarande har drygt 30 båtägare anmält intresse. Det kan förväntas öka när XRF-mätningarna är klara och resultaten meddelats.
- **Bottentvätt:**
  - LOVA-bidraget lämnar 80% finansiering på 2 mkr dvs c:a 1,6 mkr för bottenborsttvätten. Då det skett en markant prisökning till 3 mkr och vi redan i förra ansökan uppgav att kostnaden var en preliminär uppskattning har vi gjort en LOVA-tilläggsansökan. Den är ännu inte behandlad på Länsstyrelsen.
  - Offerten har förlängts till maj för att vi inte ska göra en beställning innan beslutet om ev tilläggsanslag är fattat. Skulle det dröja måste ytterligare förlängning begäras hos leverantören. Kostnader som uppkommit före beslut ersätts nämligen ej.
  - Skulle tilläggsansökan inte beviljas har vi ett betydande finansieringsbehov. Att då gå vidare med upphandlingen av borsttvätten kommer att kräva ett medlemsmötesbeslut då det innebär en stor ekonomisk utgift för ESS.
  - Planeringen för installation på Klubbholmen på insidan av 500/600-bryggan i höjd med kiosken/caféältet fortsätter. För att få tillräckligt djup måste en muddring ske. Detta tar tid då flera myndigheter måste handlägga vår anmälan. Mycket pekar på att en muddring kan göras i höst och installation 2023 under förutsättning att vi kan ordna finansieringen av borsttvätten.